

b) Ziduri de cărămidă

Aceste experiențe s'an executat asupra unui zid având grosimea de 0 m, 42 (o cărămidă și jumătate); efectele de pătrundere au fost următoarele :

La 10 m.	gloanțele au pătruns	0m,08
„ 20 m.	„ „ „	0m,065
„ 50 m.	„ „ „	0m,06
„ 100 m.	„ „ „	0m,05

Toate gloanțele lovind zidurile de cărămidă se sfărâmau.

Din tabloul arătat resulta că un zid gros de 0m,14 este străbătut la distanța de 20 m. numai după a 8-a lovitură. Cele de 0m,28 după a 18-a lovitură. Cele de 0m,28 după a 18-a lovitură, iar zidurile de 0m,42 după a 28-a lovitură.

CHESTIUNI ECONOMICE

Vederi generale asupra industriei în România, față de tariful vamal.

Toate țările prin diferite legi, convențiuni și tarife vamale tind să întemeieze industrii de orice natură, în scop de a trage cel mai mare profit din forțele lor productive.

România nu putea rămâne înapoi la această tendință și legea pentru încurajarea industriei a fost făcută în acest scop.

Pentru punerea în aplicare a legii s'a instituit pe lângă Ministerul de industrie o comisiune compusă din 7 membri cari examinează cererile industrialilor din țară pentru scutiri de impozite, de taxe vamale, reduceri din costul transportului pe C. F. R. etc.

Trebue să recunoaștem de la început că singurul mijloc de a întemeia o industrie într'o țară nouă constă în alcătuirea tarifelor vamale. Toate celelalte mijloace sunt secundare și adesea paliative.

Tarifele vamale urmăresc un dublu scop.

1. Tind a obține taxe de intrare asupra produselor străine pentru a ușura prin acest impozit sarcinile statului. — Aceasta a fost pentru că produsul străin nu plătește impozit pe câtă vreme produsele naționale au să suporte toate sarcinile mobiliare și imobiliare, patente, timbre, etc. Afară de aceasta unele produse sunt ajutate în țările lor cu prime de export, deci este logica se anula efectul acestor prime în țara, unde mărfă vine a se consuma și a face o crudă concurență industriei locale.

2. Taxele vamale servă ca să proteagă travaliul

național până când concurența interioară egalizând prețurile la articolele naționale și la cele străine se poate micșora acele tarife după ce s'a constatat ast-fel efectul lor salutar.

Aceste două meniri n'au fost luate în considerațiune la alcătuirea tarifelor noastre vamale. căci cu regret trebue să constatăm că o mulțime de articole sunt cu totul scutite de vamă, iar altele impuse cu o vamă prea mică. Tariful nostru vamal care poartă reputațiune usurpată de *tarif protecționist* este mai puțin protecționist de cât tarifele existente în toată America și Europa și mai puțin chiar de cât libera schimbistă prin excelență *Anglia* lucru de care ne putem convinge studiind următoarele tablouri:

Tablou care reprezintă taxa ce se percepe în fie-care țară pentru fie-care franc de mărfă impoătată.

Brasilia . . . fr. 0,35	Germania . . . fr. 0,09
Statele-Unite N.A. » 0,30	Francia . . . » 0,08
Repub. Argentina » 0,30	Suedia . . . » 0,08
Portugalia . . . » 0,21	Englitora . . . » 0,07
Rusia . . . » 0,20	Austro-Ungaria. » 0,07
Spania . . . » 0,17	România . . . » 0,05
Norvegia . . . » 0,14	Elveția . . . » 0,04
Italia . . . » 0,12	Belgia . . . » 0,18

După acest tablou se vede că țările din America au cele mai mari taxe vamale. Brasilia ține recordul, iar România, Elveția și Belgia vin cele din urmă.

Tablou care reprezintă încasările vămirilor și ce venit dau ele la sută din veniturile totale ale țărilor

NUMIREA ȚĂRILOR	Venitul vămirilor în mil. de lei	Proport. la sută din venit totale	NUMIREA ȚĂRILOR	Venitul vămirilor în mil. de lei	Raportu la sută din venit totale
Brasilia . . .	265	65%	Marea Brit. .	498	320%
Rep. Argent.	134	50 »	Portugalia .	45	21 »
Norvegia . .	28	49 »	Grecia . . .	20	22 »
Suedia . . .	39	32,5	România.	16,67	16 »
Stat.-Unite .	490	32 »	Francia . . .	374	11 »
Elveția . . .	20	30 »	Rusia	387	11 »

Din acest tablou se vede că în România sumele ce se percep din vămi (la import) sunt mici și în raport cu sumele ce se percep din totalul impozitelor (directe indirecte monopolului veniturile ministerelor, timbre, etc.) și dacă Francia și Rusia, țări foarte protecționiste vin după România în acest tablou, cauza nu este alta de cât că aceste țări au niște impozite (altele de cât vămile) cu mult mai mari ca cele din România, pe de o parte, iar pe de alta că în aceste țări nu se importă atâta marfă străină, tocmai din cauza desvoltării ce a luat industria.

Aceste tablouri sunt calculate după date statistice ale anilor 1886—87.

De la acea epocă însă tarifele noastre vamale s'au schimbat fără a se aduce vre-o ameliorare în favorul industriei românești după cum vom proba-o prin formarea următorului tablou, care ne arată ce efect *nul* a produs o modificare a tarifelor vamale.

Tablou care constată neînsemnata protecțiune vamală acordată industriei românești prin tarifele din 1886 și din 1894, precum și modul cum au sporit veniturile statului comparativ cu încasările persepu'e la import.

ANUL	Valoarea mărfii importată în lei	Totalul taxelor vamale percepute la timp	Venitul total al impozitelor (vămi, monop. timbre, etc. etc)	Cât repres. încas. vam. la sută din venit. total	Câtă vama s'a perceput pentru fie-care fr.
1886	268.569.000	13.342.000	123.647.000 ¹⁾	17,6%	0,05 lei
1894	422.142.000	33.835.000	189.676.000	18,1%	0,07 »

Analizând acest tablou vedem că tarifele vamale n'au pus nici cea mai mică piedică la intrarea produselor străine, căci valoarea lor s'a dublat aproape în timp de 9 ani. De la 1886 prin denunțarea convențiunii cu Austro-Ungaria și prin începerea rebelului vamal România impropriu numită „protec-

ționistă“ nu a ajutat mult industria ei prin tarifele stabilite, căci încasările vamale au rămas staționare atât cu raport la % din veniturile totale ale țării cât și cu raport la ce se încasează pe franc de marfă importantă din 1885 și în 1894.

Resultatul deplorabil care se traduce prin faptul unei stagnațiuni generale în care industria n'a făcut nici un progres vizibil.

Am arătat în destul că tariful nostru vamal nu este „*protecționist*“. Pentru a arăta că el nu poate puata nici numele de *tarif fiscal* vom reaminti că în urma a două mari remanieri a regimului vămirilor (în 1886 și 1891) România nu ajunge după 9 ani, să-și ridice taxa percepută pe fie-care franc de marfă străină de cât de la 0,05 la 0,07 fr. Dacă însă încasările vamale s'au suit în acest interval de la 13 milioane la 33 milioane lei aceasta nu probează de cât că cuantumul lucrurilor importate s'a mărit în detrimentul industriei noastre naționale. Mărirca acestui cuantum de la 268 milioane la 422 milioane nu probează de cât insuficiența tarifului nostru vamal, lucru ce se controlează prin faptul că în timp de 9 ani încasările vamale pentru un franc de marfă străină au rămas staționare.

Ca să arătăm cât de neînsemnată este industria la noi și cât mai avem de făcut pentru încurajarea ei vom spune că pe când unele state exportă mai multe lucruri fabricate de cât lucruri brute sau chiar exclusiv numai lucruri fabricate, România exportă aproape numai lucruri brute de mieă valoare și importă toate fabricatele de cari ea are nevoie.

Din exportul nostru de 294 milioane lei în 1894 am avut:

Cereale (grâu, porumb, etc.)	85 %
Alte materii brute (animale, textile, lemne,)	11 %
Materii fabricate (făină, țărițe, resturi uleioase, etc.)	4 %
Total	100 —

Singurul nostru export de materii fabricate se reduce la:

Făină de grâu în valoare de	12.000.000 lei
Turte și resturi de la fabricațiunea uleiurilor (rapită și in)	400.000 „
Țărițe de grâu	500.000 „
Diverse	600.000 „
Total	13.500.000 „

1) Venitul pe exercițiul anului precedent, adică pe anul 1884.

din 294 milioane, adică 4 la 0/0 din valoarea totală a exportului nostru.

Această cifră neînsemnată probează că nu am făcut încă nimic pentru dezvoltarea industriei și că trebuie să luăm ca un *ce patriotic* sarcina de a ameliora comerțul nostru exterior prin mărirea exportului materiilor fabricate și mai cu deosebire acele fabricate ce derivă din agricultură.

Răul se presintă sub e formă și mai gravă, dacă analizăm cum a progresat exportul și importul nostru în acești 8 ani de *pseudo-protecționism*.

Tablou arătând importul și exportul României pentru ultimul an al vechii convențiunii cu Austro-Ungaria și sub actualul regim vamal.

	CANTITĂȚI IN TONE		VALOARE IN LEI	
	Importat.	Exportat.	Importat.	Exportat.
1895	574.000	1.797.000	268.539.000	247.968.900
1894	748.000	2.074.000	422.142.000	294.198.000
Diferință reprezentând suirea importului sau exportului în 9 ani.	147.000	274.000	153.603.000	46.236.000
Cantitatea sucât s'a suit la 0/0	25 ^o	15 ^o	57	18 ^o

Din acest *întristător tablou* constatăm că pe când în acești din urmă 9 ani, valoarea marfei exportată de noi a rămas staționară aproape, suindu-se abia de la 15 la 18 adică cu 3 la 15 sau cu 20 la sută. Valoarea însă a mărfii importată a luat niște proporțiuni *însăpăimântătoare*, ea s'a suit de la 25 la 57, adică cu 128 la sută.

Aceasta probează că: pe când noi continuăm a exporta tot aceleași mărfuri brute și cu aceeași valoare (ba chiar mai eține prin faptul crizei agricole, eținătate care însă nu intră în calculațiunile oficiale unde valoarea mărfii rămâne neschimbată străinătatea continuă a ne trimite articole din ce în ce mai variate și mai scumpe, articole pe cari rafinagiul luxului nostru modern le pretinde din ce în ce mai mult.

La facerea tarifului vamal astăzi în vigoare s'a luat de normă protejia industriei manufacturiere în cari prețul articolului fabricat este influențat mai mult de mâna de operă.

Cu alte cuvinte s'a protejia prin taxe mari mai mult industria de *apropriatiune* sau mai bine zis de *confecțiune* și s'au neglijat indusiriile prime cari formează baza acelor contecțiuni și cari le alimentează pe acestea din urmă.

Această cale s'a urmat după exemplul celorlalte tarifuri Europene, unde prin abundența brațelor, legiuitorii au trebuit să protejeze și să dea de lucru clasei muncitoare.

S'a urmat deci ast-fel din spiritul de imitațiune și fără a se ține în seamă că nu tot ast-fel să întâmplă și în România, unde nu avem destule brațe deci nu avem ce protegia. De unde în Belgia sunt 195 de locuitori pe kilometru pătrat, în Olanda 140 în Anglita 115, în Italia 100, în Germania 85, etc. nu avvm de est 40 de locuitori pe kilometru pătrat în România.

Pe de altă parte judecând din alt punct de vedere, putem zice că această cale tarifară dacă ar fi judicios condusă în dezvoltarea ei, ar putea să fie admisibilă și să dea rezultate frumoase.

Ast-fel pentru că nu se poate pretinde să se întemeze de odată toată seria de industrii, ce sunt în directă legătură, cum spre exemplu: confecționarea vestmintelor, țesătoria, torcătoria, spălarea lânii, etc., s'a început mai întâi a se protegia confecționarea, adică ultima fasă a transformărilor, punându-se o vamă urcată pentru vestminte confecționate, apoi în acelaș timp s'a protejia țesătoria lăsând firului liberă intrare. Această stare de lucruri prinzând temei după un număr oare-care de ani, nu poate urma la infinit și *guvernul este dator* să se ție în curent de gradul în care se află industriile ce sunt luate spre ocrotire din seria întreagă și să întrebunțeze toate mijloacele pentru ca confecțiunea să-și procure materia primă, — țesăturile — din țară.

Când se va judeca că țesătoria se găsește pe o cale prosperă, să se întrebunțeze iarăși toate mijloacele la țesătoria să-și procure firul din țară. Ast-fel treptat vom ajunge a vedea întemeindu-se toate industriile ce sunt în legătură, ca basându-se unele pe altele, și numai atunci ne vom *emancipa complet* de tributul ce'l plătim străinătăței pentru procurarea de materii jumătate fabricate.

Materiile prime cari intră în industrie se presintă sub diferite prețuri pentru una și aceeaș substanță.

Așa ca să luăm tot exemplul vestmintelor, kilogramul de postav formează materia primă a confecționării hainelor și este mai scump de cât același kilogram de fire, cari i-au dat naștere; kilogramul de fire de asemenea este mai scump de

cât un kilogram de lână spălată, care și ea este mai scumpă de cât lână brută.

În cazul când țara nu produce aceste materii jumătate fabricate, este mai preferabil de a se importa spre transformare o materie mai ieftină de cât aceeași materie scumpită prin manipulațiuni.

Idealul este ca să importăm lână — în cazul când nu s'ar găsi în țară — iar nu firul de lână sau postavul. Acesta este scopul urmărit de toate țările, căci peste tot lână nu este impusă la taxe vamale, fabricatele lânii însă sunt puse la taxe cu atât mai mari cu cât ele au trecut prin mai multe faze de operațiuni,

Am insistat asupra exemplului vestmintelor pentru că ele formează cea mai mare parte din valoarea importului României.

Cu toate că greutatea lor nu trece peste 4 la $\frac{1}{10}$ din greutatea tuturor articolelor ce importăm, valoarea lor însă se urcă la cifra colosală de peste 155 milioane lei, adică peste 40 la $\frac{1}{10}$ din valoarea întregului nostru import,

Cea ce am zis despre stoffe de lână se aplică la celelalte industrii, precum și la stearină, de care se leagă fabricarea uleiurilor și a săpunului, producțiunea seurilor, creșterea vitelor, etc.

Trebue să încurajiem nu numai industriile cari speculează tariful aducând toate materiile lor jumătate fabricate din străinătate și nefăcând în țară de cît unirea lor și confecționarea unui nou articol comercial, ci și industriile cari aduc spre lucrare o materie cât de brută posibilă din străinătate, pentru a fi supusă aci la un mare număr de operațiuni sau pe acelea cari și-o procură din țară.

Industriile în cari materia primă influențează costul fabricatului, mai mult de cât mâna de operă, acele industrii sunt mai logic de încurajate în România, unde lipsesc și brațele necesare spre a se cultiva întinsele noastre terenuri agricole.

Este timpul ca această stare deplorabilă de lucruri să înceteze, și industria noastră să fie pusă pe niște baze mai sănătoase.

B. G. ASSAN

1 Februarie 1896.

CRONICA

Instrumentele de muncă în mina consumatorilor. — Pretutindeni în Europa, atențiunea publică este îndreptată asupra societăților cooperative; se discută, se legiferează asupra lor, unii le atacă, alții le laudă și le susțin, și în acest timp, fără a se preocupa prea mult nici de legislator, nici de dușmani, nici de susținători, acest nou organism se dezvoltă, ca orice fenomen social natural al cărui timp a sosit.

Rezultatele cooperativelor engleze, pe ultimul exercițiu, s'au publicat. În cifre, asociații sunt 1 milion 200 de mii, capitalul lor este de o jumătate de miliard și vânzările anului au trecut peste 1 miliard o sută de milioane, cu un beneficiu net de 112 milioane cari au rămas în pungile consumatorilor și a producătorilor uvrieri în loc să umple casele de bani ale speculatorilor. Dar în afară de acest folos imediat, un fapt social de cea mai mare importanță trebue să ne atragă atențiunea, anume: că cooperațiunile engleze, adică acești consumatori asociați, au în stăpânire opt mori cari au produs făină pentru 24 milioane.

Noi asistăm cu alte cuvinte, la nașterea unei noi formule: *asocierea consumatorilor și a producătorilor, stăpânirea de către consumator a mijloacelor de producție, a instrumentelor de muncă, în cea mai largă accepțiune a cuvântului.*

Autorii sistemelor trecutului nu s'au gândit la aseasta; faptul însă, fiind acum realizat, de sigur că el trebuia să se nască și că de aci înainte va trebui să se desvolte. În această vecinică și dure-roasă căutare de un traiu mai bun, omenirea tinde tot d'auna ca să ajungă la o pierdere cât se poate mai puține forte. Atâta timp cât n'a putut face altfel, ea a suferit ca stăpân al instrumentelor de muncă pe exploatatorul noilor idei și muncitorii de-oparte, consumatorii de cea-laltă, i-au plătit tributul.

Gruparea capitalului muncitor se găsește ast-fel realizat cu un capital care numai pretinde nici interese, nici dijme sau prelevări, ci cere numai mijloace de consumație contra mijloacelor de producție.

Formula cunoscută până acum că instrumentele